

Thực trạng quản lý hoạt động đổi mới phương pháp dạy học môn Tiếng Anh ở các trường trung học cơ sở thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang

Bùi Thị Phương Nhân*

*Học viên Cao học, Trường ĐH Đồng Tháp

Received: 7/8/2023; Accepted: 12/8/2023; Published: 25.8.2023

Abstract: The article evaluates the current status of management of innovative teaching methods in English in secondary schools in Chau Doc city, An Giang province from a survey of 222 subjects, including 19 managers, 43 teachers and 160 secondary school students. We processed the survey results using Microsoft Excel with a 5-level scale to analyze and evaluate the current situation. Research results show that there are still many inadequacies in the management of English teaching method innovation activities in secondary schools in Chau Doc city, An Giang province. This situation shows that without the influence of managers in innovating English teaching methods, it will be difficult to achieve educational goals.

Keywords: Manage; teaching methods; English; Junior high school; Chau Doc City

1. Đặt vấn đề

Chương trình giáo dục phổ thông 2018 xác định mục tiêu học tập theo tiếp cận năng lực nhằm đảm bảo trang bị cho HS (HS) tri thức phổ thông nền tảng, hình thành, phát triển năng lực tự học; chuẩn bị tâm thế cho việc thích ứng với những thay đổi nhanh chóng và nhiều mặt của xã hội tương lai. Do vậy, mục tiêu chương trình giáo dục phổ thông 2018 môn Tiếng Anh (Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT) quy định “Chương trình GDPT môn Tiếng Anh giúp HS có một công cụ giao tiếp mới, hình thành và phát triển cho HS năng lực giao tiếp bằng Tiếng Anh thông qua các kỹ năng nghe, nói, đọc, viết. Kết thúc chương trình GDPT, HS có khả năng giao tiếp đạt trình độ Bậc 2 của Khung năng lực ngoại ngữ 6 bậc dành cho Việt Nam, tạo nền tảng cho HS sử dụng Tiếng Anh trong học tập, hình thành thói quen học tập suốt đời để trở thành những công dân toàn cầu trong thời kỳ hội nhập”. Đối với các trường THCS thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang, trong thời gian qua, nhìn chung, chất lượng dạy học môn Tiếng Anh đã đạt được những kết quả nhất định, song vẫn còn tồn tại nhiều hạn chế như: HS chưa nhận thức đầy đủ về tầm quan trọng của việc học Tiếng Anh, nội dung và phương pháp giảng dạy Tiếng Anh chưa tập trung phát triển kỹ năng giao tiếp thực sự cho HS, trang thiết bị phục vụ dạy học chưa đồng bộ, chất lượng đội ngũ GV (GV) Tiếng Anh còn hạn chế, phương pháp giảng dạy còn chậm đổi mới,... Một trong những nguyên nhân chính của thực trạng vừa nêu là do những bất cập trong quản lý hoạt động đổi mới phương pháp dạy học (HĐM

PPDH) môn Tiếng Anh. Vì vậy, việc nghiên cứu về quản lý HĐM PPDH môn Tiếng Anh ở các trường THCS thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang có tính cấp thiết và ý nghĩa thực tiễn cao.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Phương pháp nghiên cứu

Tác giả tiến hành khảo sát 222 người. Trong đó CBQL là 19 người (Hiệu trưởng, Phó Hiệu trưởng); GV dạy môn tiếng Anh là 34 người và 170 HS của 08 trường Trường THCS Nguyễn Trãi; Trường THCS Nguyễn Đình Chiểu; Trường THCS Trương Gia Mô; Trường THCS Thủ Khoa Huân; Trường THCS Vĩnh Nguơn; Trường THCS Phan Bội Châu; Trường THCS Nguyễn Sinh Sắc và Trường THCS Phạm Hùng.

Tác giả tiến hành phỏng vấn sâu. Thông tin được mã hóa để đảm bảo tính bí mật và an toàn cho người tham gia phỏng vấn, cụ thể như sau: (CBQL1, CBQL2, CBQL3,...), (GV1, GV2, GV3,...)

2.2. Kết quả nghiên cứu

2.2.1. Thực trạng lập kế hoạch HĐM PPDH môn Tiếng Anh ở các trường THCS TP Châu Đốc.

Kết quả khảo sát cho thấy kiến đánh giá của CBQL và GV về lập kế hoạch HĐM PPDH môn tiếng Anh các trường THCS ở mức độ trung bình, với ĐTB chung là 3,37. Cụ thể có 2/6 nội dung được đánh giá ở mức khá còn lại 4/6 nội dung được đánh giá ở mức trung bình. Qua bảng khảo sát ta thấy, 2 nội dung được đánh giá mức độ thực hiện khá là “Xác định các giải pháp thực hiện để hoàn thành mục tiêu” (với ĐTB là 3,50) và “Xác định các chủ đề dạy học (lồng ghép các vấn đề hiện đại vào nội dung của môn học; chủ

đề tích hợp liên môn; hoạt động trải nghiệm...) của nhà trường tương ứng với các mục tiêu” (với ĐTB là 3,45). Nội dung được đánh giá thấp nhất (với ĐTB là 3,28) đó là “Xác định mục tiêu, chỉ tiêu cần đạt của HĐDM PPDH môn tiếng Anh và đánh giá tính khả thi của chỉ tiêu, mục tiêu đã đề ra”. Đây là nội dung hết sức quan trọng trong công tác lập kế hoạch. Tuy nhiên, nội dung này chỉ được đánh giá ở mức trung bình. Điều này cho thấy, trong công tác lập kế hoạch chủ thể quản lý không xác định được các mục tiêu, chỉ tiêu cần đạt được của HĐDM PPDH môn tiếng Anh là gì. Đồng thời, cũng không đánh giá xem các mục tiêu, chỉ tiêu có thể thực hiện được không. Chính vì thế kế hoạch đề ra không mang tính khả thi cao. Nội dung được CBQL và GV đánh giá ở mức độ trung bình là: “Xác định các nguồn lực thực hiện HĐDM PPDH môn tiếng Anh” (với ĐTB là 3,37). Điều này minh chứng rằng việc xây dựng lực lượng dạy học môn tiếng Anh tại các trường THCS ở thành phố Châu Đốc còn nhiều hạn chế. Nội dung “Phân tích thực trạng HĐDM PPDH môn tiếng Anh tại nhà trường” (với ĐTB là 3,30) và được xếp hạng thứ 5. Điều này cho thấy việc phân tích thực trạng HĐDM PPDH môn tiếng Anh tại các trường chưa được thực hiện hiệu quả, hầu như chưa được thực hiện hoặc thực hiện với tâm thế chưa thật sự thoải mái. Chính vì thế chưa đem lại hiệu quả cải thiện chất lượng dạy học môn tiếng Anh trong các trường. Hoạt động phân tích thực trạng dạy học môn tiếng Anh là cực kỳ quan trọng, thông qua phân tích thực trạng sẽ biết được điểm mạnh, điểm yếu, từ đó khắc phục điểm yếu, phát huy điểm mạnh sẽ giúp cho công tác dạy học môn tiếng Anh trong nhà trường ngày càng phát triển. Nội dung “Xác định kế hoạch dạy thử nghiệm, tổ chức hội thảo rút kinh nghiệm, hoàn thiện chủ đề dạy học, phương pháp đánh giá, các chỉ số theo dõi, kiểm tra và đánh giá HĐDM PPDH tiếng Anh của nhà trường” (với ĐTB là 3,33), cho thấy mức độ thực hiện thường xuyên chưa nhiều, dẫn đến kết quả đạt được chưa tốt, đứng thứ 4 trong bảng xếp hạng. Đây là các nội dung thể hiện những tồn tại trong công tác xây dựng và quản lý kế hoạch HĐDM PPDH môn tiếng Anh ở các trường THCS thành phố Châu Đốc trong tình hình hiện nay. Những tồn tại này cần được khắc phục để HĐDM PPDH tiếng Anh được cụ thể và thường xuyên hơn; đồng thời cũng cần phải xác định các kế hoạch dạy học thử nghiệm, hội thảo rút kinh nghiệm, phát triển chủ đề dạy học thông qua các hoạt động trên nhằm nâng cao chất lượng dạy học trong các giờ

học môn tiếng Anh, từ đó kích thích sự say mê, yêu thích, tìm tòi của HS đối với môn tiếng Anh.

2.2.2. Thực trạng tổ chức HĐDM PPDH môn tiếng Anh ở các trường THCS TP Châu Đốc, tỉnh An Giang

Kết quả khảo sát cho thấy việc tổ chức thực hiện HĐDM PPDH môn tiếng Anh ở các trường THCS thành phố Châu Đốc được đánh giá đạt mức trung bình, cụ thể kết quả chung ở 7 nội dung CBQL và GV đánh giá đạt ĐTB chung là 3,38. Nội dung “Tổ chức các hoạt động hỗ trợ cho dạy học môn tiếng Anh: ngoại khóa, câu lạc bộ, động viên, khen thưởng” được CBQL và GV đánh giá ở mức trung bình. Mặc dù hiện nay hầu hết các trường THCS ở thành phố Châu Đốc đều có câu lạc bộ tiếng Anh, tuy nhiên hoạt động của câu lạc bộ chưa thu hút được nhiều HS tham gia, chưa phát huy được vai trò, nhiệm vụ của câu lạc bộ nhằm khơi dậy niềm hứng thú học tiếng Anh trong HS, cũng như là nơi chia sẻ kinh nghiệm học tập tiếng Anh cho các em HS trong nhà trường. Nội dung “Tổ chức thực hiện đổi mới PPDH môn tiếng Anh” chỉ được đánh giá ở mức độ khá (với ĐTB là 3,45). Nguyên nhân đó là GV tiếng Anh ở các trường THCS TP Châu Đốc còn sử dụng nhiều phương pháp Ngữ pháp - dịch (thuyết trình), Thầy cung cấp kiến thức cho HS một cách bị động, chưa sử dụng đa dạng các phương pháp để khơi dậy sự chủ động sáng tạo, thực hành của HS. “Tổ chức dạy thử nghiệm, triển khai hội thảo rút kinh nghiệm, hoàn thiện chủ đề dạy học môn tiếng Anh và phương pháp KT-ĐG HS” là một trong những hoạt động rất quan trọng vì nó là cơ hội cho GV chia sẻ, cũng như học tập phương pháp, cách thức để cải thiện HĐDM PPDH của mình. Tuy nhiên, hoạt động này chưa được áp dụng thường xuyên, chỉ được đánh giá ở mức trung bình (với ĐTB là 3,23). Ngoài ra, tác giả cũng tiến hành phỏng vấn một số GV ở các trường THCS thành phố Châu Đốc, thì nhìn chung đối tượng được phỏng vấn có cùng quan điểm cho rằng “tổ chức HĐDM PPDH môn tiếng Anh tại các trường THCS là một hoạt động cần thiết và hết sức quan trọng trong việc nâng cao chất lượng dạy học bộ môn tiếng Anh, tuy nhiên đây là một nội dung còn nhiều khó khăn cho nên ngoài việc HT tổ chức cho CBQL, GV học tập lý luận khoa học về kiến thức về dạy học tiếng Anh, thì nhà trường cũng nên tham mưu Phòng GD&ĐT tổ chức các hội thảo cấp thành phố để bồi dưỡng kiến thức phát triển kỹ năng dạy học cho CBQL và GV”.

2.2.3. Thực trạng chỉ đạo HĐDM PPDH môn tiếng Anh các trường THCS ở TP Châu Đốc

Kết quả khảo sát cho thấy ĐTB chung của việc

đánh giá trong bảng là 3,40, cho thấy việc chỉ đạo HĐDM PPDH môn tiếng Anh ở các trường THCS được đánh giá ở mức độ khá. Cụ thể, có 3 nội dung được đánh là ở mức khá đó là “HT lựa chọn phương án và ra các quyết định triển khai dạy học môn tiếng Anh”; “HT sử dụng các phương pháp quản lý để điều hành quá trình triển khai dạy học môn tiếng Anh”; “HT điều khiển bộ máy tổ chức triển khai dạy học môn tiếng Anh”. Hầu hết các khâu của quá trình chỉ đạo HĐDM PPDH môn tiếng Anh ở THCS đều được đảm bảo ở mức trung bình, khá với điểm dao động trong khoảng 3,28 đến 3,49. Khâu còn nhiều hạn chế nhất trong công tác chỉ đạo HĐDM PPDH môn tiếng Anh ở các trường THCS thành phố Châu Đốc là “thực hiện công tác giám sát và điều chỉnh HĐDM PPDH môn tiếng Anh” (ĐTB là 3,28, xếp hạng 5). Thực tế công tác quản lý HĐDM PPDH môn tiếng Anh các trường THCS ở thành phố Châu Đốc cho thấy, HĐDM PPDH tiếng Anh tại nhà trường chưa được kiểm tra, giám sát thường xuyên và hiệu quả. Ngoài ra, nội dung “HT đôn đốc, động viên, tạo động lực cho GV trong triển khai dạy học môn tiếng Anh” cũng được CBQL và GV đánh giá ở mức trung bình với ĐTB là 3,32. Điều này minh chứng rằng trong việc chỉ đạo HĐDM PPDH, HT chưa thường xuyên đôn đốc, động viên, tạo động lực cho GV trong triển khai dạy học môn tiếng Anh, đây cũng là một hạn chế trong công tác chỉ đạo HĐDM PPDH môn tiếng Anh.

2.2.4. Thực trạng KTĐG HĐDM PPDH môn tiếng Anh ở các trường THCS TP Châu Đốc

Kết quả khảo sát cho thấy CBQL và GV đánh giá 4 nội dung ở mức khá, bao gồm: “Kế hoạch KT-ĐG phù hợp với mục tiêu, nhiệm vụ đề ra”; “Xây dựng và tổ chức lực lượng KT-ĐG HĐDM PPDH môn tiếng Anh đạt yêu cầu”; “Xây dựng các tiêu chí KT-ĐG HĐDM PPDH môn tiếng Anh cụ thể, phù hợp” và “Đo lường, đánh giá kết quả thực hiện các nhiệm vụ của GV và HS”. Tuy nhiên, còn 02 nội dung được đánh giá ở mức trung bình đó là “Kiểm tra hoạt động dạy của GV (việc lên lớp, nội dung dạy học, phương pháp giảng dạy, kiểm tra hoạt động học của HS)” và “Quyết định sự điều chỉnh nếu cần thiết trong quản lý HĐDM PPDH môn tiếng Anh” Ngoài ra, qua ý kiến trả lời trực tiếp, tác giả còn thu nhận thêm được những thông tin từ các CBQL và GV như: có 2 ý kiến cho rằng “KT-ĐG chất lượng sẽ tăng hiệu lực của chủ thể quản lý” (GV2, GV4); 2 ý kiến nhận xét “Việc tự KT-ĐG công tác này tại đơn vị cũng còn gặp khó khăn, đôi lúc chưa khách quan” (CBQL2, CBQL4) và có 3 ý kiến cho rằng “Kết quả KT-ĐG là thông

tin phản hồi giúp CBQL tự điều chỉnh, giúp chủ thể quản lý có thước đo để thực hiện tốt công tác quản lý HĐDM PPDH môn tiếng Anh” (GV1, GV3, CBQL1) Từ những kết quả và phân tích trên, có thể khẳng định thực trạng KT-ĐG HĐDM PPDH môn tiếng Anh ở các trường THCS thành phố Châu Đốc đạt ở mức trung bình (với ĐTB chung là 3,39), chỉ đảm bảo theo các kế hoạch, quy trình quy định. Bên cạnh đó, thực tế việc tự KT-ĐG tại một số đơn vị cũng còn gặp khó khăn, kết quả tự đánh giá đôi lúc chưa khách quan, sát thực tế. Vấn đề này đòi hỏi các cấp QLGD THCS và đội ngũ CBQL các trường cần sớm chấn chỉnh, khắc phục trong thời gian tới.

3. Kết luận

Với những kết quả khảo sát thực tế tại các trường THCS trên địa bàn thành phố, đã nhận diện đúng thực trạng nhận thức về tầm quan trọng HĐDM PPDH môn tiếng Anh trường THCS và thực trạng thực hiện các nội dung quản lý HĐDM PPDH môn tiếng Anh tại các đơn vị. Qua khảo sát, phân tích, đánh giá thực trạng, quản lý HĐDM PPDH các trường THCS ở thành phố Châu Đốc, tỉnh An Giang cũng còn có những bất cập nhất định. Cụ thể như: một bộ phận CBQL, GV và HS chưa nhận thức đầy đủ những mặt tích cực mà dạy học môn tiếng Anh mang lại; việc xây dựng kế hoạch dạy tiếng Anh chưa được nhà trường quan tâm, đầu tư đúng mức, còn mang tính hình thức, chưa tập trung vào chất lượng; công tác phối hợp với địa phương và gia đình HS còn chưa chặt chẽ; việc lập kế hoạch HĐDM PPDH môn tiếng Anh, cũng như công tác tổ chức, chỉ đạo, KT-ĐG HĐDM PPDH môn tiếng Anh tại một số đơn vị còn thiếu chủ động, chưa đảm bảo chất lượng.

Tài liệu tham khảo

1. Ban chấp hành Trung ương (2013), *Nghị quyết Số: 29-NQ/TW, ngày 4 tháng 11 năm 2013, về việc đổi mới căn bản toàn diện giáo dục đào tạo*. Hà Nội.
2. Bộ GD&ĐT (2018), *Thông tư số 32/2018/TT-BGD&ĐT Chương trình GDPT*. Hà Nội
3. Biggs, J., & Moore, P.J. (1993), *The process of learning (3rd ed.)*, New York, Prentice Hall
4. Bùi Xuân Quý (2018). *Quản lý hoạt động dạy học môn tiếng Anh ở các trường PTDTNT TH huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên*. Luận văn thạc sĩ QLGD. Đại học Thái Nguyên.
5. Đỗ Thị Thu Hương (2020). *Quản lý hoạt động dạy học môn tiếng Anh ở các trường THCS huyện Hải Hà, tỉnh Quảng Ninh theo chương trình giáo dục phổ thông mới*. Luận văn thạc sĩ quản lý giáo dục. Đại học Thái Nguyên